

Oficina de Garanties Lingüístiques: vetllant pels drets lingüístics

BERNAT JOAN I MARÍ (Secretari de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya)

De tots els instruments amb què compta la Secretaria de Política Lingüística per a atendre els ciutadans, probablement l'Oficina de Garanties Lingüístiques (d'aquí endavant, OGL) ha estat un dels més comentats en els mitjans de comunicació. Encara més: ha estat especialment comentat en els mitjans de comunicació de fora de l'àrea lingüística catalana. I, ben habitualment, des d'una perspectiva completament esbiaixada, quan no directament esperpèntica.

S'ha publicat que les OGL es dediquen a posar sancions (la que s'esmenta més habitualment és multar «per tenir el rètol d'un establiment en castellà»), que es dediquen a una persecució més o manco encoberta dels castellanoparlants, que fomenten l'actitud policíaca dels catalanoparlants i, fins i tot, que constitueixen «oficines de delació». Tot plegat no mereixeria la pena ni de comentar-ho si no fos perquè aquest és el discurs més habitual entre els mitjans de comunicació de gran tirada d'arreu de l'Estat. I aquest discurs té un cert ressò entre la societat catalana (i especialment, com arreu, entre els mitjans de comunicació de massa).

Què són les Oficines de Garanties Lingüístiques

Les OGL constitueixen un instrument al servei de la ciutadania perquè qualsevol persona que consideri que els seus drets lingüístics han estat vulnerats pugui demanar empara a l'Administració i, així mateix, demanar el compliment de la llei en aquest àmbit.

Hi ha cinc OGL repartides pel territori del Principat de Catalunya: una a Barcelona, una altra a Girona, una a Lleida, una a Tarragona i una cinquena a les Terres de l'Ebre. En aquestes oficines lingüístiques els ciutadans poden fer-hi consultes sobre qüestions referides a llengua i a drets lingüístics, poden expressar-hi queixes i, semblantment, poden formular-hi denúncies.

Les OGL, com a tals, no inspeccionen ni sancionen, malgrat la imatge que han difós determinats partits polítics i determinats mitjans de comunicació. Existeixen altres organismes que tenen aquest paper, el més destacable dels quals és l'Agència Catalana del Consum.

El que sí que fan les OGL, quan s'hi presenta alguna queixa o alguna denúncia, és oferir tots els serveis de la Secretaria de Política Lingüística per tal de facilitar l'atenció en llengua catalana des de les institucions i des de les empreses. Hom els informa dels instruments que tenen a mà per a poder facilitar l'ús de la llengua catalana (com ara l'Optimot, servei unificat de consultes lingüístiques) i els posa en contacte amb el centre de normalització lingüística més pròxim, per tal que puguin resoldre les mancances quant a ús de la llengua. La primera opció de l'OGL, doncs, és facilitar l'ús del català. Si, malgrat les facilitats que s'ofereixen, l'empresa o institució en qüestió s'entesta a no fer servir la llengua catalana quan els usuaris així ho demanen, aleshores existeixen mecanismes legals per a fer complir la legislació vigent.

Informació extreta a través de les OGL sobre irregularitats lingüístiques

A través de les queixes i de les denúncies formulades pels ciutadans a

les Oficines de Garanties Lingüístiques, es pot observar que encara existeixen dificultats en diversos àmbits per a l'observació estricta dels drets lingüístics dels catalanoparlants. En podem sistematitzar alguns casos, que ens forneixen unes perspectives de les dificultats amb què encara es poden trobar els catalanoparlants a l'hora d'utilitzar la nostra llengua nacional:

- Hi ha ciutadans que es queixen del fet de no poder disposar d'impresos en català en organismes de l'Administració perifèrica de l'Estat.
- Ens trobam amb membres dels cossos i forces de seguretat que insten ciutadans catalanoparlants a parlar en castellà, contravenint el dret a usar sempre el català, sigui quina sigui la circumstància comunicativa.
- Hi ha centres d'atenció telefònica que insten els ciutadans a parlar en llengua castellana.
- De tant en tant rebem queixes de persones que en l'àmbit laboral tenen problemes per a utilitzar la llengua catalana.
- Existeixen, així mateix, si bé van a la baixa, centres oficials que encara fan servir toponímia no regularitzada en català, fet que ens remet a altres èpoques històriques.

- f) Algun cop persones que atenen el públic de manera presencial insten els ciutadans a parlar en castellà.
 - g) Ens hem trobat en el cas d'algun ciutadà que ha tengut dificultats a l'hora de fer el seu testament en llengua catalana.
 - h) Algun ajuntament envia notificacions, encara, només en castellà, a la ciutadania, contravenint totalment el dret a rebre informació en llengua catalana.
 - i) Tenim també queixes sobre productes etiquetats en llengua catalana que presenten faltes d'ortografia a l'etiqueta. Aquesta mateixa circumstància la podem trobar en retolació o en comunicacions escrites al públic.
 - j) Hi ha establiments comercials que no compleixen les obligacions lingüístiques que estableix la normativa, ja sigui per desconeixement o per manca de voluntat.
 - k) Ens trobam, així mateix, amb activitats formatives organitzades per organismes oficials (universitats, centres cívics, etc.) en qu s'imparteixen matèries en castellà perquè hi ha alumnes matriculats que afirmen no entendre la llengua catalana. En aquests casos, resulta relativament freqüent que es menystinguin els drets lingüístics de l'alumnat catalanoparlant.
- L'obligació dels poders públics, començant per la Generalitat, és de garantir que totes les persones tin-

guin garantits els seus drets lingüístics, d'acord amb el que marquen les lleis del nostre país. Som conscients que tres-cents anys de pressió perquè el nostre poble abandonàs la llengua catalana no es poden esborrar d'un cop d'esborrador, però això no implica que hom pugui acceptar que es menystinguin els drets lingüístics dels nostres conciutadans.

Les OGL, doncs, constitueixen un instrument per a garantir aquests drets lingüístics i per a actuar davant les institucions, empreses i entitats a fi de facilitar l'ús de la llengua catalana i exercir pressió perquè s'atenguin els ciutadans en llengua catalana, quan hom topi amb actituds negatives en aquest sentit. ♦

D?

D = CULTURA

Al llarg de l'any 2007, la Diputació de Girona ha invertit

més de 16 milions d'euros

en la promoció i difusió del **teatre**, la **dansa**, la **música** i la **cultura tradicional** als pobles de les comarques gironines; en la creació i manteniment de **biblioteques**, en l'**edició** de llibres i revistes, en la restauració de **monuments**, en la **Casa de Cultura** i el **Conservatori de Música**, en el **Centre de la Imatge** i el **Patronat Francesc Eiximenis**

Diputació de Girona

221 MUNICIPIS